

DINGSDAG, DEN

13 NOVEMBER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKFORT, 17 Augustus.

Bij de terugkomst van den Koning van Wurtemberg in zijne staten heeft eene deputatie uit den stedelijken raad van Stuttgart Zijne Majesteit verwelkomd en bedankt voor Hoogstedszells rescript uit Livorno, aangaande de besluiten der Bondsvergadering. De Koning ontving die deputatie hoffelijk; maar gaf bij die gelegenheid aan den eersten burgemeester *Feuerlein* een adres terug, hetwelk zoo als vroeger gemeld is, door een optogt van de gecommiteerden der burgerij in zijne afwezendheid naar zijn kabinet was overgebracht. Over zulke adressen sprekende, zeide de Koning, » dat hij zich altijd een vriend van de constitutie had be- » toond, die hij vrijwillig, nog kroonprins » zijnde, had bezworen, en waartegen hij » nimmer meende te handelen. Hij hoop- » te daarom, dat men hem vertrouwen » schenken zou en gelooven, dat hij's lands » welzijn bedoelde en steeds voor oog » had. Hij hield daarom zelfs het aange- » boden adres van den stedelijken raad » voor overbodig en alleen geschikt om het » volk in onzekerheid te brengen. Belag- » chelijk was hem echter de bedreiging van » den burger-gecommiteerde, dr. *Wulz*, » voorgekomen, » dat men zich onder de » vleugelen der fransche omwenteling van » » julij zou beveiligen; » want in dat geval » troostte hij zich met het denkbeeld, dat » het getal der onvergenoegden met zijne » regering al zeer klein zou zijn, en die » weinigen zou hij wel weten te vinden. »

— De hertog van *Saxen Coburg* heeft, om de rust in zijn vorstendom *Lichtenberg* en vooral in *St. Wendel* te herstellen, derwaarts zijnen conferentie-raad *Lolz* als commissaris-generaal gezonden met de noodige volmagt en tevens met den last om de vergaderingen van den landraad te presideren, die bij een groepen is geworden om de wenschen der inwoners in overweging te nemen. De komst van dien Staatsman te *St. Wendel* schijnt een gunstigen invloed op de gemoederen ge- » maakt te hebben. Een gedeelte der pruis- » sische troepen, die derwaarts gekomen » waren, is reeds afgetrokken en zal wel- » dra door de overigen gevolgd worden.

— Volgens berigten uit Griekenland, over *Italië* ontvangen, had de overste *Piza*, *Vonitza* bij verdrag aan de regering van *Napoli* overgegeven. Later is die regering zelve ontbonden geworden en is men overgegaan tot het daarstellen eener nationale vergadering, ten einde namens prins *Otto*, een provisioneel bestuur in te voeren. *Griva* moet met zijne benden het archief van den Senaat van *Napoli* verbrand en verscheiden huizen geplunderd hebben, onder voorwendsel, om geld voor de soldij zijner troepen te vinden. Alle

corpsen liggen met elkander overhoop, en intusschen vermeerderd het aantal zecroovers. *Hydra* en *Spezzia* zijn in openbaren oorlog. Met ongeduld verwacht men de komst van den nieuwen Souverein, in de hoop, dat het hem gelukken zal een einde te maken aan dezen gruwelijken staat van regeringloosheid.

— Het turksche regeringsblad wil, op getuigenis van twee engelsche reizigers, die een geruimen tijd in *Egypte* hebben doorgebracht en te *Konstantinopel* gekomen zijn, om zich naar *Rumelien* te begeven, doen gelooven, dat het in *Egypte* en vooral bij het leger van *Ibralum-pacha* zeer slecht uitziert; zijne arabische troepen moeten meermalen oproerig zijn geworden en veel volk zijne standaards verlaten, ontevreden over zijnen ruwen en wreedaard, welke hij niet onder den schijn van goedhartigheid zoo als zijn vader dit gewoonlijk doet, verbergen kan.

De Sultan heeft aan *Sadik-pacha*, stadhouder van *Nicopolis*, aan den *Donau*, een man van grooten moed en bekwaamheid, het bevel opgedragen over eene vrijtalrijke krijgsmagt, die langs de kusten van *Adana* en *Tarsus* bij een gebracht is, ten einde den onrustigen toestand, waarin zich de naburige plaatsen bevinden, te bedwingen.

MENGELWERK.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Filips de Goede (zoo zullen wij in het vervolg den hertog van *Bourgondië* noemen) geraakte, na de overeenkomst met *Jacoba van Beijeren* gesloten, en wel in eene tijdsruimte van veertien jaren, in het bezit der meeste Nederlandschegewesten. *Brabant* met *Limburg* viel onder zijn bestuur, toen hertog *Filips*, welke zijnen broeder *Jan IV*, in den jare 1427 in de regering was opgevolgd, overleden was. *Namen* werd door hem aangekocht, voor de aanzienlijke som van 152.000 gouden schilden of kroonen ten jare 1429, toen graaf *Jan III* overleden was, zonder wettige nakomelingen na te laten. *Luxemburg* kwam onder zijn gebied in het jaar 1443 en wel op de volgende wijze. *Elisabeth* namelijk, die weduwe was van *Antoni van Brabant* en *Jan van Beijeren*, had eene dochter welke gehuwd was aan hertog *Willem van Saksen*. Deze was de meest recht hebbende erfgenaam; doch werd dit regt betwist door de weduwe van keizer *Albrecht II*, dochter van keizer *Sigismund*. *Elisabeth* had weinig invloed op het volk, en kon daardoor geene magt uitoefenen, waarom zij de beste kans meende te doen, door *Filips den Goeden*, te benoemen tot *mombour* of stedehouder des lands. Met deze keus waren echter de *Luxemburgers*, die van onds een' sellen haat op de *Bourgondiërs* hadden, zeer te onvrede. Hare hertogin en landsvrouw *Elisabeth*, drijven zij daarop ter stede nit. Deze vertrekt naar *Dyon*, en beveelt zich aan de bescherming van *Filips den Goeden*. Deze neemt de zaak van *Elisabeth* op zich, en trekt, toen de *Luxemburgers* de *Saksers* tot hulp inroepen, met een magtig leger het hertogdom binnen, wel verzekerd, dat hij door zijne magt zeer spoedig eenen opstand zou kunnen breidelen, welke door eenen verren buitenlander geschraagd moest worden. De hertog van *Saksen* is ook weldra van zijne magteloozheid tegen over *Filips den Goeden* overtuigd en verzoekt van dezen een mondgesprek. *Filips* begint nu ook van zijne regten op het hertogdom *Luxemburg* te spreken, vooruitziende, dat dezelve op de balans dier staatkunde (welke ook nog heden aan de orde van den dag is, gelijk ons land helaas! maar al te treurig ondervindt) het zwaarste zouden wegen, welke eenige duizende welgewapende krijgsknechten ten dienste staan. *Luxemburg* wordt daarop des nachts bij overrompeling ingenomen, en *Filips de Goede*, om te toonen, hoe weinig achting hij voor de Belgen koesterde, liet de huizen der burgers op de gruwzaamste wijze plunderen; hun leven voor zoo ver zij in de kerk eene schuilplaats hadden gezocht, bleef van de woede des ontzinden krijgsmans gespaard. Het kasteel geeft zich bij verdrag over. Het gansche hertogdom uitgezonderd, *Diedenhoven* (*Thionville*) is in de magt van *Filips*. Daarop begint men te doen, hetgeen het einde van alle oorlogen is, en hetwelk een niet weinig krachtig bewijs tegen het oorlogen opleverd: men onderhandelt; MEN MAAKT VREDE. De hertog van *Saksen* geeft zijne regten op *Luxemburg* aan *Filips den Goeden* over, terwijl *Elisabeth* haren verstandigen maatregel bekroont met die bewijs harer dankbaarheid, dat zij aan haren verlosser het hertogdom overgeeft tegen eene jaarlijksche donatie van acht duizend guldens. *Filips de Goede* was nu meester van deze tien Nederlandsche gewesten: *Vlaanderen*, *Brabant*, *Artois*, *Antwerpen*, *Meche- » len*, *Namen*, *Limburg*, *Luxemburg*, *Holland* en *Zeeland*. Gelijk eene aanwassende magt zich zelden van willekeur zuiver houdt, zoo is zulks des te minder te verwachten, wanneer vroegere heerscheis daartoe in een land het verleidelijkst voorbeeld hebben gegeven. Groot was vroeger de invloed der *Hollandsche* graven in het sticht van *Utrecht*. Wonder zou het wel geweest zijn, indien *Filips de Goede* niet hun voetspoor betreden had. Gelijk de twist tusschen de *Hoekschen* en *Kabbelaarschen* zoo nadeelig voor *Jacoba van Beijeren*, als voordeelig voor *Filips den Goeden* geweest was, daar deze laatste door het dempen van denzelfden zich een vreedzaam eigendom bezorgde, zoo was het ook met de partijen, die het sticht van *Utrecht* veront- » rusteden, namelijk de *Ligtenbergers* vóór en de *Lokhorsten* tegen *Holland* ijverende. De *Lokhorsten* hadden in 1413 eene kortstondige zege bevochten, doch waren, na verloop van twee jaren, bezweken voor de *Hollandsche* partij, welke door al het gezag van graaf *Willem VI* ondersteund en geschraagd werd. Daarop had de dood van bisschop *Frederik*, ten jare 1423, eenen ontzettenden kerktwist ten gevolge gehad in het sticht. De keus, welke op den opvolger *Rudolf van Diephout* gevallen was, werd door den paus niet geëerbiedigd, daar deze voornemens was eenen vreemdeling, die hem meer gehoorzamen zoude dan een inboorling, op den bisschoppelijken stoel te dringen. Over het algemeen waren de *Utrechtsche* bisschoppen zeer aangekant tegen de maatregelen van het verdonkering-stelsel, hetwelk steeds door den Roomschen stoel gevolgd is geworden. De paus wenschte nu eenen man op dien belangrijken post, welke meer in zijnen geest zou werken en dit was natuurlijkwijze eerder te verwachten van eenen vreemdeling, die alleen door den invloed van den paus, dan van eenen inboorling, die meer door de keus van de landzaten tot dien post bevorderd werd. Daarenboven kon de paus slechts zijdelings invloed hebben op de keus van eenen inboorling en kon hij den nieuw te verkiezen inlandschen bisschop niet onder zoodanige strikte verbintenissen van onbepaalde gehoorzaamheid, als eenen vreemdeling, die zijn gansche fortuin aan hem te danken had, brengen. Hierbij kwam nog het nadeel aan de zijde des pausen, dat de door *Z. H.* voorgestelde persoon zijn regt had afgestaan aan *Zweder van Kuitenburg*, Domproost te *Utrecht*, die noch vreemdeling was, noch eenige verplichting aan den paus had. Deze twist bragt eene langdurige scheuring en zelfs eenen kleinen oorlog te wege. De *Kabbelaarschen* kozen de partij van *Zweder*, de *Hoekschen* trokken de

hij van Rudolf. Deze, gematigder in zijn gedrag dan zijn tegenstander Zweder, behield de overhand en begon toen voor vrouwe Jacoba van Beijeren te pieren. Philips de goede, de provincie Holland bij zijne andere staten gevoegd hebbende, sloot een verdrag met den bisschop, waarin deze (niet het volk, hetgeen, gelijk wij vroeger zeiden, door den hertog, in Holland en Zeeland, zoo veel mogelijk ontzien en te vriend werd gehouden), met de stichtsche overheden zich zeer venederende voorwaarden moest laten welgevallen. «De bisschop moest, met de stichtsche stedelijke overheden, den hertog eene halve mijl buiten Utrecht te gemoet gaan en hem knielend om vergiffenis smeeken. De hertog zou met alle staatsie te Utrecht ingehaald, en zijne banier, drie dagen achtereen, op de poorten van Utrecht, Amersfoort en Rhenen geplaatst worden.» Niet lang daarna plaatste Philips zijnen bastaard, Philips van Bourgondie, op dien oudsten Nederlandschen bisschops-zetel, zoo dat gevolgelyk alle Nederlanden, uitgezonderd Vriesland en Gelder, aan het huis van Bourgondie ondergeschikt waren. Dit had in vele opzichten voor dezelve zeer voordelige gevolgen. Hoe zeer het gezag der graven en hertogen, sedert het midden der dertiende eeuw, door de steden grootelyks was besnoeid, hadden de landzaten eene, schoon minder verdrukkende, echter klemmende en vereenigde kracht, als meesters, van nooden, ten einde de muitzike Vlaaming door den meer bezadigden Hollander, en de soms morrende en mokkende Hollander door den zoo gaarn handelozen Brabander in toom wierden gehouden. Philips de goede verstond die allermeest jelykste kunst en hij wist met vaste hand het bestuur te voeren over landen, die zoo zeer in taal, en zeden als in gaardheid verschilden. In dien zin was hij dan ook goed, en gelukkig indien de vorsten in dezen zin veel naar Philips gekeken. Want de goedaardigheid, van eenen vorst bestaat veel meer daarin, dat hij rust en orde in den lande bewaart, en daardoor allengs den bloei en de welvaart bevordert, dan dat hij wel goed voor allen, maar toch goedaardig voor een gedeelte van zijne volken is. Hoezeer Philips beter was voor de Hollanders en Zeelanders dan voor de Belgen, vloede zalks meer uit het ordelyk gedrag der eersten, dan uit alle ingenomenheid met hen voort. Hij kon in den volsten zin goedaardig voor de Hollanders en Zeelanders geheeten worden: doch zij moesten ook zijne goedaardigheid niet misbruiken, of hij behandelde hen op denzelfden voet, als hij gewoon was, met de Belgen te werk te gaan. Hij was dus ook goed voor de Belgen, omdat hij niet beter voor hen zijn kon. De vaders van prins Willem I, dien voorstander der vrijheid, gaven Philips den troon den eer-naam van vader des Vaderlands. Ten blijke, dat Philips de Goede de welvaart zijner onderdanen wist te bevorderen, diene, dat Nederland in zijnen tijd met het land der belofte werd vergeleken. Ridderlyke dapperheid en eer moedigde hij door de instelling van de orde van het Gulden Vlies aan. Kunsten, wetenschappen, nering en koophandel, bevorderde hij ook door eene rijkelyke hofhouding. Hij liet de Nederlanders wel zware schattingen betalen, maar dewijl hij zich voor het oorlogen wachtte, zoodat de penningen binnen het land bleven, was het niet te verwonderen, dat de welvaart allengs toenam. Eene groote weldaad bewees hij onze vaders, door het smoren van den Hoekschen en Kabbeljaauwschen twist.

ADVERTENTIEN.

De Exploiteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie der Kolonie Suriname, zal in de maand December 1832, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen:

De Plantaadje *Huwelykszorg*, cum annex; en de Houtgrond *Vier Hendrikken*, cum annex; aankomende den Boedel wijlen JOHN EVANS.

Paramaribo, den 9 November 1832.

De Exploiteur,
N. L. BRAAM,

N. L. BRAAM, Exploiteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 16den November 1832, des morgens den klokke negen uren, ter Kastelenje van het Hof van Civile

en Criminele Justitie, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Heere Straat, La. B. No. 80; aankomende JAËL FERNANDES.

Paramaribo den 10 November 1832.

Het Collegium Medicum, willende de bestaande misbruiken in de uitoefening van de Geneeskunde in deze Kolonie, en onder deze het practiseren en voorschrijven van Geneesmiddelen, door niet geadmitteerde of onbevoegde personen, meer krachtig waken en tegengaan: brengt bij deze ter kennis van de goede Ingezetenen, dat zij, naar aanleiding van de bestaande Wetten, aan de alhier gevestigde Apothekers heeft herinnerd, geen zaamgesteld Geneesmiddel gereed te maken, hetwelk door een onbevoegd persoon is voorgeschreven, of hetwelk door een van de door het voornoemde Collegium geadmitteerde Medicinæ Doctoren, Chirurgijns of Vroedmeesters niet is ondertekend, welke, na volgorde van immatriculatie, zijn:

Medicinæ Doctoren en Chirurgijns.

F. W. HOSTMANN.
C. PELUG.
M. A. THURKOW.
A. H. ZSCHUSCHEN.
C. HERING.
E. R. SCHLÖRHOLTZ.
J. GROESBEEK.
F. W. CRAGIN.

Chirurgijns.

C. BENEDICTUS.
G. BERGMAN.
G. A. STEGLICH.
M. M. A. COUJN.
P. D. VAN DE VIJVER.
F. FEUCHTER.

Chirurgijns in de Divisien.

C. F. RUCKER.
G. G. GERSDORFF.
J. F. C. PHILIPS.
J. P. HEBECKER.
H. W. VAN NIEHOFF.
J. C. PUTSCHER.
TIL BOSMAN.
A. C. WESTERVELD.

Vroedmeesters.

P. D. VAN DE VIJVER.
A. C. WESTERVELD.
C. HERING.
E. R. SCHLÖRHOLTZ.
D. HARREWIJN.

Zullende de in het vervolg door het Collegium Medicum, tot de uitoefening van de Genees-, Heel-, Verlos- en Artsenij-mengkunde verleend wordende Admissiën, in de Koloniale Nieuwspapieren bekend gemaakt worden.

Paramaribo, den 9 November 1832.

Het Collegium Medicum,
G. A. VAN DER MEE,
President.

Ter Ordonantie van denzelven,
H. H. DIEPERINK,
Scriba.

PARAMARIBO, den 9 November 1832.

De President van het Collegium Medicum, in het Nieuwsblad van heden gezien hebbende, eene Advertentie van den navolgenden inhoud:

«De ondergeteekende, bij de Koninklijke Universiteit te Würzburg, gepromoveerde Docter in de Genees-, Heel- en Vroedkunde, is heden bij het Collegium Medicum te Suriname, als Chirurgijn geadmitteerd.

Paramaribo den 8 November 1832.

(get.) F. FEUCHTER,

Oud Chirurgijn - Majoor bij de Koninkl. Nederl. Marine.

Adverteerd hij deze:

Dat de papieren door den Heer F. FEUCHTER overgelegd; om te bewijzen dat hij wezenlijk en in de daad in de Genees- Heel- en Vroedkunde tot Doctor zoude zijn gepromoveerd (onder welke papieren zich geen Diploma bevond) in de Vergadering van het Collegium Medicum van den 30sten October II., zijn ter tafel geweest en, na naauwkeurig onderzoek onvoldoende zijn bevonden, om het beweren van den Heer F. FEUCHTER te staven: ten gevolge waarvan dan ook zijn verzoek om als Medicinæ Doctor in deze Kolonie geadmitteerd te worden, door het Collegium Medicum is van de hand gegaan, tot dat door hem betere bewijzen voor zijn voorgeven mogten kunnen worden geproduceerd:

Zijnde de admissie van den Heer F. FEUCHTER, als Chirurgijn, eerst na dien tijd geschiedt en eeniglijk gegrond geweest op zijne vroegere betrekking tot de Koninklijke Marine.

De President van het Collegium Medicum voornoemd,

G. A. VAN DER MEE.

Ter voorkoming van misverstand, waartoe de annonce van den President van het Collegium Medicum dd. 9 dezer, aanleiding zoude kunnen geven, acht de ondergeteekende het noodig, bekend te maken, dat zijn Diploma als Doctor in het ongerepte geraakt zijnde, hij bij het Collegium Medicum had verzocht, om PROVISIONEEL als Medicinæ Doctor te worden geadmitteerd, met aanneeming om nader zijn Diploma te produceeren, waarvan hij een Duplicaat wachtende was, gelijk hij zulks door overgelegde Brieven heeft gestaafd, doch welke het Collegium Medicum goedgevonden heeft, als niet voldoende te beschouwen, zullende hij spoedig in staat zijn, de volkomen waarheid van zijn beweren te bewijzen.

Paramaribo den 12 November 1832.

F. FEUCHTER,
Doctor Medicinæ.

A. SALOMONS, zal HEDEN morgen om 9 uren, op Vendu verkoopen: eenige vaten BLOM; om Verkoop-Rekening te sluiten.

De ondergeteekenden, zullen Donderdag den 15den dezer, des morgens negen uren, door den Vendumeester J. E. LIJONS, doen verkoopen:

120 stuks 1½ duim, 20 voet } HOLL.
40 " 1½ " 25 " } DEELEN.

Liggende ter bezigtiging bij hun op de plaats.

Paramaribo, den 12 November 1832.

GERB. REIJNS.

M. A. KEIJSER, zal Vrijdag op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, en Hoornbeesten.

Alsmede de Negerin SALLIS, bekwame Waschster, en haar dochter Pracy Kokin, met hare kinderen LOUIS en DAINE; inmiddels zijn gemelde Slaven op voordelige voorwaarden uit den hand te koop.

SCHEEPS - TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, voor deze Stad ten anker: de Nd. Am. Brik *Juniper*, Kapt. JAMES CROSBY, van Boston, ontslagen van de quarantaine.

UITGEKLAARD.

Den 5den, het Schip *Paramaribo*, Kapt. K. SPIEGELBERG, naar Amsterdam: lading: 558 vaten Suiker, 17 balen heele- en 2 dito gebroken Koffij, 14 balen schoone- en 16 dito vuile Katoen, 689 $\frac{1}{2}$ Indigo en 22 vatjes Oranjeschillen.

Te Braamspunt ten Anker: de Nd. Am. Schoener-Brik *Planet*, Kapt. JOSEPH STOVER. — ligt Quarantaine.

Ter Drukkerij van de Erven G. J. FUCHS.